

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Azië en Oceanië
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
MINBUZA-2016.702291

Bijlage(n)
Communiqué van de Brussels
Conference

Datum 11 november 2016
Betreft Verslag van de Brussels Conference on Afghanistan

Geachte Voorzitter,

In vervolg op de brief van het kabinet over de verlenging van de Nederlandse bijdrage aan de NAVO-missie Resolute Support en de inzet voor de Brussel Conferentie over Afghanistan van 30 september jl. ontvangt u hierbij een verslag van de Brussel Conferentie over Afghanistan, die op 5 oktober jl. plaatsvond.

Net als in de Londen Conferentie over Afghanistan in 2014 herbevestigde de internationale gemeenschap haar betrokkenheid bij Afghanistan. In totaal namen 75 landen en 26 internationale organisaties aan de conferentie deel. De conferentie werd geopend door EU President Tusk en de Afghaanse President Ghani. EU Hoge Vertegenwoordiger Mogherini en de Afghaanse minister van Buitenlandse Zaken Rabbani zaten de conferentie voor.

Tijdens de Brussel Conferentie over Afghanistan zegden donorlanden ruim 13,6 miljard euro toe voor de ontwikkeling van Afghanistan tot en met 2020. Dat is een positief resultaat. Namens het kabinet nam de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking deel. Nederland zegde voor 2017 een bijdrage van 60 miljoen euro aan ontwikkelingssamenwerking, wederopbouw en economische ontwikkeling toe. In 2018-2020 zal dit bedrag geleidelijk afnemen tot 50 miljoen euro. In haar toespraak refereerde de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aan het economisch potentieel van vrouwen. Zij benadrukte dat Afghanistan onafhankelijk van hulp kan worden als het economisch potentieel van vrouwen volledig zou worden benut. In een bilateraal gesprek verwelkomde de Afghaanse minister van Financiën Hakimi de Nederlandse steun en de militaire bijdrage aan de NAVO-missie. Hij dankte Nederland dat het zich ook de komende jaren in de transitiefase een betrouwbare partner van Afghanistan toont. Hij benadrukte dat de Afghaanse regering hard had gewerkt om een goed hervormingsprogramma op te zetten voor de Brussel Conferentie en committeerde zich aan de uitvoering ervan. De Afghaanse regering is zich zeer bewust van de noodzaak de afgesproken hervormingen door te voeren en de steun van de internationale gemeenschap te behouden, aldus Hakimi.

Afghanistan is op dit moment grotendeels afhankelijk van buitenlandse steun. In de transitieperiode 2015-2024 dienen de Afghanen in toenemende mate zelf de verantwoordelijkheid te nemen voor hun toekomst. Zoals ook in Londen in 2014 is afgesproken, is de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking dan ook verbonden aan door de Afghaanse regering te behalen hervormingsresultaten. Deze resultaten zijn voor de Brussel Conferentie verder aangescherpt en uitgewerkt in het *Self-reliance and Mutual Accountability Framework* (SMAF). Het behalen van de indicatoren in dat raamwerk is een voorwaarde voor voortzetting van de steun van de internationale gemeenschap aan Afghanistan.

Directie Azië en Oceanië

Onze Referentie
MINBUZA-2016.702291

De Afghaanse President Ghani dankte in zijn openingswoord meermaals de internationale gemeenschap voor hun offers. Hij vroeg om een minuut stilte om hen te eren die het leven gaven voor een veilig Afghanistan. Hij hield verder een positief, maar realistisch verhaal waarin hij de uitdagingen helder benoemde en ook liet zien dat hij vastberaden was om deze aan te gaan. Afghanistan heeft vrede en economische groei nodig, aldus Ghani, naast uiteraard de financiële steun van de internationale gemeenschap. De Afghaanse minister van Financiën Hakimi presenteerde het ambitieuze *Afghanistan National Peace and Development Framework* met daarin maatregelen om economische groei te stimuleren en corruptie te bestrijden. CEO Abdullah sloot de conferentie af. Hij noemde het resultaat van de Brussel Conferentie over Afghanistan een steun in de rug voor Afghaanse burgers die vrede en vooruitgang wensen voor Afghanistan. De steun van de internationale gemeenschap is een teken van hoop voor toekomstige generaties, aldus Abdullah. Hij benadrukte het belang van hervorming van het kiesstelsel als onderdeel van het 'sociaal contract' dat ten grondslag ligt aan de Afghaanse eenheidsregering.

In zijn toespraak benadrukte de SGVN Ban Ki-moon ook de inzet van de internationale gemeenschap en de noodzaak voor een langdurig partnerschap met Afghanistan. Namens de VS zegde Secretary of State Kerry steun toe tot en met 2020. Hij sprak de verwachting uit dat de nieuwe administratie deze steun ongewijzigd zal voortzetten. Hij waarschuwde de Taliban dat de internationale gemeenschap betrokken zou blijven bij Afghanistan en dat de Taliban alleen via de onderhandelingstafel duurzame resultaten kan behalen. Kerry benadrukte dat het vredesproces een door Afghanen geleid proces moet zijn. Een overeenkomst tussen de Afghaanse regering en de Taliban is een belangrijke voorwaarde voor vrede. In de verschillende toespraken herbevestigden ook andere landen hun steun aan Afghanistan. Daarbij benadrukten de meeste delegaties het belang van een stabiele eenheidsregering en van een inclusief proces van vrede en verzoening. De internationale gemeenschap en Afghanistan zijn in Brussel een gezamenlijke verklaring overeengekomen. Dit communiqué is als bijlage bij deze Kamerbrief gevoegd.

Betrokkenheid maatschappelijk middenveld

Het Afghaanse maatschappelijk middenveld was met 10 vertegenwoordigers bij de Brussel Conferentie aanwezig. Voorafgaand aan de conferentie kwamen zij met een bredere groep bijeen om hun gezamenlijke inbreng te bespreken. De Afghaanse ngo's vroegen de internationale gemeenschap om financiële steun op hetzelfde niveau, met hogere effectiviteit en meer aandacht voor de bestrijding van corruptie. Zij riepen alle strijdende partijen op om burgerslachtoffers te voorkomen en verwelkomden voorzichtig het vredesproces. De ngo's voegden daar aan toe dat het vredesproces ook gerechtigheid en genoegdoening voor slachtoffers moet inhouden.

Aan de vooravond van de conferentie vond het side event *Empowered Women, Prosperous Afghanistan* plaats, met keynote speeches van o.a. HV Mogherini, president Ghani, First Lady Rula Ghani en CEO Abdullah. De sprekers benadrukten de noodzaak om de juridische status van vrouwen te verbeteren (o.a. op het gebied van landrechten en erfrecht), het belang van onderwijs en het feit dat er alleen duurzame vrede en vooruitgang kan komen als vrouwen volledig worden betrokken. De Afghaanse First Lady Rula Ghani richtte zich in haar speech nadrukkelijk op de sociaal-economische ontwikkelingen en wees op de resultaten van de regering tot nu toe: meer Afghaanse vrouwen hebben toegang tot onderwijs dan ooit tevoren. Tegelijkertijd is de persoonlijke vrijheid om bijvoorbeeld een markt te bezoeken nog steeds zeer beperkt.

Op 3 oktober ondertekenden de EU en Afghanistan de *Joint Way Forward*, een afspraak over de aanpak van illegale migratie, terugkeer en re-integratie van Afghaanse migranten. De *Joint Way Forward* is een aanvullende afspraak op de bilaterale terugkeerafspraken en bevat geen voorwaarden voor algemene financiële steun door de EU of de lidstaten in ruil voor de terugkeer van Afghaanse onderdanen. De EU heeft steun toegezegd voor de opvang van teruggekeerde Afghanen. De EU en EU-lidstaten zullen de uitvoering van de terugkeerafspraken nauwgezet blijven volgen.

Het kabinet maakt van de gelegenheid gebruik u te informeren over een nieuw samenwerkingsakkoord tussen de EU en Afghanistan, het *Cooperation Agreement on Partnership and Development* (CAPD). In de overeenkomst herbevestigen de EU en Afghanistan de samenwerking op het gebied van politiek, ontwikkelingssamenwerking, migratie, regionale samenwerking en handel. De ondertekening is voor het einde van dit jaar voorzien.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

Bert Koenders

Lilianne Ploumen